

[Ingeborg Refslund Thomsen.]

udtryk i beregningen af tilskuddet. Der var jo i de første år mange, mange vanskeligheder med udbetalingen af statstilskuddet, først vanskeligheden med at fastsætte det, dernæst havde man ikke penge, og så måtte vi vente i årevis på udbetalingen. Det er dog kommet ind i en god ordning nu.

Men der kunne være mere anledning til pege på, at underinstanser dernede ofte lægger vore skolebygninger unødige hindringer i vejen. Såsnart talen er om grundkøb eller om sikring af den lejede jord, som skolen ofte er opført på, synes man ofte, de lokale myndigheder burde være mere fordomsfri og ikke ligefrem kunstigt søge efter, hvordan de kan hindre det danske skolearbejde. Her tror jeg skoen trykker.

Undervisningsministeren (Bomholt): Jeg tror, det ærede medlem fru Ingeborg Refslund Thomsen har ret i sine betragtninger.

Jeg kan, som det fremgår af betænkningen, tiltræde udvalgsflertallets ændringsforslag. De betyder, som venstres ærede ordfører bemærkede det, et plus for friheden i skolen.

Jeg kan derimod ikke tiltræde de af mindretallet stillede ændringsforslag. Hvad angår ændringsforslag nr. 2, vil jeg bemærke, at jeg enedes med friskolerne om § 5 og vil nødig ændre derved, medmindre der er enighed i udvalget herom, og denne enighed har ikke været tilstede, bl. a. af saglige grunde; en friskoles elever kan tilhøre flere menigheder og trossamfund. Dernæst er formuleringen „en anden præst“ dels for snæver, dels for uhensigtsmæssig; lad skolerne selv ordne de forhold uden en for langt fremstrakt pegefing. Jeg kan forøvrigt angående dette punkt helt tiltræde det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre)s argumentation.

Hvad angår det andet punkt, rådgivningen fra Dansk Friskoleforening, må jeg sige, at Dansk Friskoleforening er bærer af den historiske tradition; dens ledelse har altid arbejdet under højt ansvar, og jeg finder ingen anledning til at drage denne ansvarsfølelse i tvivl. En rådgivende mand fra Dansk Friskoleforening vil givet udføre sit arbejde samvittighedsfuldt, og personlig er jeg overordentlig taknemlig for, at Dansk Friskoleforening vil påtage sig den

byrde, den her påtager sig — noget andet organ har man ikke at henvende sig til. Det er nok muligt, at kun halvdelen af friskolerne er medlem af Dansk Friskoleforening, men i sager af denne karakter er det vel til syvende og sidst personen og ikke det kvantitative organisatoriske grundlag, der er afgørende.

Det ærede medlem hr. Ninn-Hansen var inde på forskellige andre spørgsmål og udtalte bl. a. ønsket om, at der ikke sker nogen forringelse for de katolske skoler. Det er heller ikke tanken. Jeg har ikke mødt noget som helst problem på dette område tidligere.

Som det ærede medlem bemærkede, er polioproblemet et virkelig vanskeligt problem, og det samme gælder de børn, der er ramt af lammelser, de spastisk lammede. Her skulle vi måske nok prøve på at finde en udvej til at give disse børn en særundervisning, for at de ikke skal komme for langt bagefter. Vi er i undervisningsministeriet opmærksomme på sagen.

Der er — som det ærede medlem hr. Ninn-Hansen vil vide — stor forskel på de grundtvigske friskoler og eksamensfriskolerne, som man måske kunne kalde dem — man kan jo ikke kalde dem hep-hep-skolerne — der søger at heppe børnene frem til optagelsesprøven til 1. mellemkoleklasse, helst i en statsskole. En sådan form for skole er ikke nogen lykkelig form, selvom en placering af dygtige og kloge lærere her kan afbøde adskillige skævheder. Det må være således, at et normalt velbegavet barn med en normal præstation kan rykke ind i 1. mellemkoleklasse fra en almindelig kommuneskole, sogneskole eller købstadskole — det må være den almindelige form for oprykning. Hvis der er forældre, der anser det for mest hensigtsmæssigt at lade deres børn gå til et særligt forberedende kursus, må de være indstillet på selv at betale de hermed forbundne omkostninger. Forældrenes ret er uomtvistelig, men — som det også er sagt her i dag — man kan kun med offentlige midler støtte skoler, der svarer til folkeskolens grundstruktur, d. v. s. omfatter elever fra det 7. til det 14. år. En eksamensfriskole pumper jo eleverne ud ved 11—12 års alderen, og hvis skolen har haft held med sig, skulle helst alle børnene forsvinde ind i mellemkolen; det er i virkeligheden på